

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СОФИЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ПО ЕЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ И СПОРТ

ОДОБРЯВАМ

ДИРЕКТОР НА ДЕОС

(Проф. Д. Сиджимова, дф, дм)

За учебната 2024/2025

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО СПЕЦИАЛНОСТТА
„ФАРМАЦИЯ”
ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНО - КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН „МАГИСТЪР”

Наименование на дисциплината: <i>„ Български език за чуждестранни студенти, обучаващи се на български език“</i>	Сигнатура	Хорариум <i>60 часа</i>
Образователна степен	Магистър	
Вид на обучение <i>Редовно</i>	Часове за седмица <i>2</i>	Брой кредити <i>5</i>
Вид на дисциплината <i>Задължителна</i>		
Вид на курса	 <i>Два семестъра</i>	
Ниво на курса (според наредбата за Учебните програми)	 <i>Ниво М /магистър /</i>	
Форми на оценяване	Текущо оценяване <i>Участие в семинари</i> <i>Тест</i>	Семестриален изпит <i>Тест, събеседване</i>
Форми и методи на обучение в курса	<i>Лекция</i> <i>Дискусия</i> <i>Упражнения</i>	<i>Други: работа в малки групи за решаване на практически задачи</i>

Преподавател: ст.пр. Светлана Тодорова

ДЕПАРТАМЕНТ ПО ЕЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ И СПОРТ, МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ-СОФИЯ

София, 2024 г.

ОПИСАНИЕ НА КУРСА

Курсът се състои от **60** академични часа, които представят различни форми на учебна натовареност. Провежда се в групи от чуждестранни студенти, носители на различни езици, които изучават фармация на български език. Те имат предварителни знания на български език на ниво Б2 по Общата европейска езикова рамка.

- Теоретично обучение – **20** часа;
- Работни семинари – **20** часа (изискват активност от страна на студентите и предполагат самостоятелна работа по предварително зададени теми, проект по една от тях, или участие и дебат по време на семинарите, както и работа с първични и вторични данни);
- Упражнения – **20** часа.

ФОРМИРАНЕ НА ОЦЕНКАТА

Оценката се формира комплексно:

- чрез активността на студента по време на протичането на курса;
- текущ контрол през семестъра;
- от изпитния резултат по време на сесията.

ВРЕМЕ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

- Текущо – за преценка на процеса на усвояване на знанията и уменията.
- В края на курса – за оценяване за придобитите знания и умения.

АСПЕКТИ ПРИ ФОРМИРАНЕТО НА ОЦЕНКАТА

- Участие в групови обсъждания
- Решаване на практически задачи
- Индивидуално задание
- Изпитен резултат

ПОМОЩНИ СРЕДСТВА ЗА ПРЕПОДАВАНЕ:

- Езикови материали;
- Езикови тестове;
- Текстове, свързани с изучаваната специалност, за оценка и анализ;

ЦЕЛ НА УЧЕБНАТА ДИСЦИПЛИНА

Основната цел на курса е **усвояването на българския език като работен език за следването в МУ-София**; да разшири и задълбочи познанията по български език на

чуждестранните студенти за постигане на по-голяма автономност при работа със специализирана литература за професионална комуникация.

ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА:

- Разширяване и затвърдяване на знанията на студентите в устната и писмената реч;
- Създаване на практически познания върху фонетиката, морфологията, синтаксиса и лексикологията на съвременния български книжовен език на базата на текстове от изучаваните в първи курс медико-биологични дисциплини;
- Съвързване на изучаваните граматични конструкции с конкретни ситуации, специфични за специализираната литература: дефиниция, описание, причина/следствие, хипотеза, аргументация.
- Усвояване на структури, характерни за медицинския научен стил, на основни характеристики на научния текст, разбиране на текст, конструиране на текст, редактиране на текст;
- Усвояване на основна предклинична и клинична терминология;
- Използване на езика за общуване в различни социални ситуации.

ТЕМАТИЧЕН ПЛАН ПО ТЕМАТИЧНИ ЕДИНИЦИ И ЧАСОВЕ ЗИМЕН СЕМЕСТЪР

№	ТЕМА	Теоретично обучение	Семинари/ Упражнения
1	1.Изговор на ударени и неударени гласни. Изговор на граматични форми. 2.Променливо Я. 3.Подвижни гласни в краесловието. Диктовка	1	1
2	1.Асимилация на съгласни. 2.Последици от първа и втора палатализация на задноезичните съгласни. 3.Случаи с двойни съгласни – изговор и правопис Текст : „Лекарствознанието по българските земи преди създаването на българската държава“	1	1
3	1.Откриване на различни части на речта в специален текст. 2.Формална структура на фармацевтичните термини: термини-думи и термини-словосъчетания. 3.Текст “Химичен състав на цитоплазмата на растителната клетка”.	1	1
4	1.Съществително име във фармацевтичния текст. Упражнения за определяне на рода на	1	1

	<p>съществителните имена и образуване на форми за множествено число и определеност.</p> <p>2.Образуване на термини съществителни имена с общо значение ‘предмети’. Съществителни имена за големи и малки предмети.</p> <p>3.Текст: „Коприва”.</p>		
5	<p>1. Образуване на термини съществителни имена с общо значение ‘процеси’.</p> <p>2.Текст: „Лавандула”.</p> <p>3.Упражнения за дефиниране на термини върху основни понятия от химията и ботаниката.</p>	1	1
6	<p>1.Образуване на термини съществителни имена с общо значение ‘свойства’.</p> <p>2.Упражнение за четене с разбиране на текст от учебното съдържание – текст „Имунитет”.</p>	1	1
7	<p>1.Образуване на сложни съществителни имена термини във фармацевтичния текст. Домашни и чужди терминообразователни елементи.</p> <p>2.Текст „Алергии”. Откриване на ключови думи в текст от учебното съдържание.</p>	1	1
8.	<p>1.Прилагателни имена във фармацевтичния текст. Съгласуване със съществителните в терминологични словосъчетания и изречения.</p> <p>2.Текст: – „Биологично значение на клетъчния сок”;</p> <p>3. Конструирание на членуването в свързан текст - „Водата в клетката”.</p>	1	1
9.	<p>1.Прилагателни имена за форма и цвят. Текстове: „Външна морфология на клетката”, „Разположение на листата по стъблото”.</p> <p>2.Словообразуване на прости прилагателни имена с различни наставки. Разграничаване от простите съществителни имена. Текст: „Копър”.</p>	1	1
10.	<p>1.Сложни терминологични прилагателни имена във фармацевтичната литература. Текст: „Основни биологични функции на белтъците”.</p> <p>2.Разграничаване на сложни съществителни имена-термини от сложни терминологични прилагателни имена. Текст: „Пневмококи”.</p>	1	1
11	<p>1.Текст „Функция и предназначение на флавоноидите – четене с разбиране и откриване на ключови думи.</p> <p>2. Обобщителни упражнения за съществителни и прилагателни имена във фармацевтичната литература.</p>	-	2
12	<p>1.Числителни имена във фармацевтичния текст . Числителни бройни и числителни редни. Упражнения за словообразуване на база числителни имена.</p> <p>2.Текстове: „Гръбначен стълб”, „Ребра”.</p>	-	2
13	<p>1.Упражнение за образуване на дробни числителни имена.</p>	-	2

	2.Текст „Оплождане. Бластогенеза”. Упражнение за откриване в текста на кратки дефиниции и терминологични дублети.		
14	1.Местоимения във фармацевтичния текст. Упражнение за конструиране на текст с пропуснати местоимения. Текст: „Инфекция. Инфекциозен процес. Инфекциозна болест”. Четене с разбиране. Определяне на ключови термини. Използване на въпросителни и относителни местоимения в сложни съставни изречения.	-	2
15	1.Фармацевтична терминология. 2.Упражнение за четене с разбиране на непознат текст (текст „Приложение на ултразвук във фармацията”) – откриване на ключови думи и дефиниции. Абзац. Белези за свързаност на текста. Семестриален тест.	-	2

ОБЩО ЗА ЗИМЕН СЕМЕСТЪР: 30 учебни часа, от които: **10** часа теоретично обучение, **20** часа семинари и упражнения.

**ТЕМАТИЧЕН ПЛАН
ПО ТЕМАТИЧНИ ЕДИНИЦИ И ЧАСОВЕ
ЛЕТЕН СЕМЕСТЪР**

№	ТЕМА	Теоретично обучение	Семинари/ Упражнения
1	1.Глаголи във фармацевтичния текст. Упражнения за преходни и непреходни глаголи, лични и безлични глаголи, невъзвратни и възвратни глаголи, прости и сложни глаголи. 2.Определяне на лице, число, време, наклонение, вид и залог на глаголите Текст: „Антигени”.	1	1
2	1.Упражнения за семантизиране на глаголи с представки. Текст: „Билките и нашето здраве“.	1	1
3	1.Упражнения за откриване на лични и нелични глаголни форми в текст. Текст „Род Corynebacterium”.Определяне на ключови термини. 2.Видове причастия: сегашни деятелни, сегашни страдателни, минали деятелни, минали страдателни.	1	1
4	1.Словообразуването на причастията. Значения и употреба във фармацевтичния текст. Текст „Физиологични процеси в клетката”. 2.Упражнения за отглаголни съществителни имена.	1	1

5	1.Отглаголни съществителни имена – продължение. Текст: „Обща характеристика на сорбционните явления”. Упражнения за терминологична синонимия, антонимия, омонимия, паронимия.	1	1
6	1.Наречия във фармацевтичния текст. Упражнения за откриване и семантизация на различни видове наречия в текста. Текст „Семейство Neisseriaceae”.	1	1
7	1.Предлози. Упражнения за усвояване на значението и употребата им в словосъчетанията и изреченията. 2.Текст „Имунна система”. Наблюдение на предлозите в текста.	1	1
8.	1.Разграничаване на прости и сложни изречения. Части на простото изречение. 2.Еднородни, вметнати и обособени части в простото изречение. Текст „Приложение на ултразвук във фармацията” – преговор с особен оглед към синтаксиса.	1	1
9.	1.Съюзи в медицинския текст. Съчинителни и подчинителни съюзи. 2.Текст: „Имунитет” . Наблюдение на съюзите в текста.	1	1
10.	1.Синтаксис на сложното изречение. Сложни съчинени изречения. 2.Текст „Химичен състав на лекарствените растения”.	1	1
11	1.Синтаксис на сложното изречение. Сложно съставно изречение. 2.Текст „Значение на гранично-повърхностните явления”.	-	2
12	1.Синтаксис на сложното изречение. Сложно смесено изречение. 2.Текст „Лекарства”.	-	2
13	1.Преговор: Основни характеристики на фармацевтичния научен текст и терминология. Упражнения с терминологична антонимия, синонимия, омонимия, паронимия. Текст: „Пътища за въвеждане на лекарствените вещества в организма”.	-	2
14	Четене с разбиране на текст от учебното съдържание и дискусия. Текст: „Лекарствени форми и препарати”.	-	2
15	Изпитно задание: Четене с разбиране на изучаван и неизучаван текст от учебното съдържание и дискусия .	-	2

ОБЩО ЗА ЛЕТЕН СЕМЕСТЪР: 30 учебни часа, от които: **10** часа теоретично обучение, **20** часа семинари и упражнения.

ОБЩО ЗА УЧЕБНАТА ГОДИНА: 60 учебни часа, от които: **20** часа лекции, **40** часа семинари и упражнения.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

След този курс на обучение студентите ще бъдат в състояние да:

- постигнат разширяване и задълбочаване на своята компетентност в сферата на българския език;
- добият по-голяма автономност при работа със специализирана литература за професионална комуникация.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. П. Кънчева. Учебник по български език за чуждестранни студенти по медицина, стоматология и фармация. София, 2006.
2. Ст. Петрова, Пр. Цанкова, Е. Куртева, Кр. Томова, Ив. Илиев. Учете български език_Ниво 2А, 2Б.. София, 2004-2005.
3. П. Кънчева, Св. Тодорова. Български език в българска езикова среда. София, 2012.
1. Б.Стефанова-Гатева, И.Асенов, Й.Бенбасат. Фармацевтична ботаника.София, 2006.
2. М. Маринов. Физика_ Учебник за студенти по фармация. София, 2002.
3. В. Петкова, С. Йорданова, М.Манова. Практическо ръководство по фармацевтични грижи_София, 2011.
4. И. Кръстева, П. Стоянова. Lingua Pharmaceutica. Ръководство по фармацевтична терминология. София, 2017.

Изготвил програмата:

(ст.пр. Светлана Тодорова)

Съгласувано с Ръководител Катедра по езиково обучение, медицинска педагогика и спорт:

(доц. Н. Георгиев, дм)

Учебната програма е приета на Катедрен съвет – протокол №9/19.09.2024 г.